

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2025-03-04

Diarienummer:
AMN-2025-00098

Handläggare:
Ingrid Edberg

Verksamhetsuppföljning arbetsmarknad mars 2025

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Av arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan för 2025 framgår att uppföljning av nämndens olika verksamhetsområden ska presenteras vid nämndsammanträden enligt ett årshjul. Enligt detta ska arbetsmarknadsverksamheten följas upp i samband med nämndens sammanträde i mars, augusti och november 2025.

I ärendets **Bilaga 1** presenteras arbetsmarknadsavdelningens verksamhetsuppföljning för mars 2025, som har fokus på avdelningens arbete med arbetsmarknadsanställningarna lönebidrag och skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA). Dessa två anställningsstöd tillhandahålls av Arbetsförmedlingen och används av kommunen för att erbjuda möjligheter till kommunala arbetsmarknadsanställningar för personer med nedsatt arbetsförmåga som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Beredning

Ärendet har beretts av arbetsmarknadsförvaltningen.

Ärendet har inga konsekvenser sett ur perspektiven för barn, jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Arbetsmarknadsavdelningens verksamhetsuppföljning för mars 2025 har fokus på avdelningens arbete med arbetsmarknadsanställningarna lönebidrag och skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA).

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) är en anställningsform som riktar sig till personer med nedsatt arbetsförmåga till följd av exempelvis missbruks- eller beroendeproblematik, svår psykisk sjukdom eller som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Lönebidrag är ett ekonomiskt stöd till arbetsgivare som anställer personer med funktionsnedsättning eller ohälsa som medför nedsatt arbetsförmåga. Syftet med båda dessa anställningsstöd är att erbjuda anpassade arbetsuppgifter och stöd på en arbetsplats där individer kan utveckla sin arbetsförmåga och öka sina möjligheter till arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsavdelningens arbete med OSA och lönebidragsanställningar utgår från ett individanpassat stöd, där insatser, arbetsuppgifter och handledning anpassas efter varje deltagares specifika behov och förutsättningar. Kopplat till arbetet med att erbjuda OSA och lönebidragsanställningar finns dock ett antal utmaningar, som förvaltningen under 2025 kommer att arbeta för att möta. Bland annat har förvaltningen för avsikt att stärka samarbetet med andra förvaltningar och näringslivet för att skapa fler arbetstillfällen, kartlägga hinder och behov inom kommunen för att kunna erbjuda fler arbetsplatser med anpassade arbetsuppgifter samt utveckla utbildningsmaterial och stöd för chefer och handledare. Förvaltningen kommer också att fortsätta dialogen med Arbetsförmedlingen för att hitta möjligheter till fler anställningar och stärkt stöd till individerna.

Under 2025 omfattar budgeten för lönekostnader kopplade till OSA och lönebidrag 23 miljoner kronor. I februari hade totalt 87 personer en sådan anställning, varav 50 män och 37 kvinnor. Könsfördelningen speglar den nationella bilden, där män är överrepresenterade i OSA-anställningar, men avdelningen arbetar aktivt för att säkerställa att kvinnor inte missgynnas. Statistik från 2024 visar att en tredjedel av de som avslutade sin anställning gick vidare till arbete eller studier, medan 40 procent övergick till försörjningsstöd. Detta understryker behovet av fortsatt utvecklingsarbete för att stärka målgruppens långsiktiga etablering på arbetsmarknaden.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 4 mars 2025.
- **Bilaga 1** Verksamhetsuppföljning arbetsmarknadsavdelningen mars 2025, daterad den 4 mars 2025.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Arbetsmarknadsförvaltningen
Verksamhetsuppföljning

Handläggare:
Henrik Jansson, Linda Helmer

Verksamhetsuppföljning arbetsmarknadsavdelningen mars 2025

I nämndens verksamhetsplan för 2025 framgår det att arbetsmarknadsavdelningen under året ska presentera delar av sin verksamhet. Under 2025 kommer avdelningen särskilt att lyfta sitt arbete med att stödja personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa.

I mars presenteras avdelningens arbete med arbetsmarknadsanställningarna *Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)* och *lönebidrag*. Dessa två anställningsstöd tillhandahålls av Arbetsförmedlingen och används av kommunen för att erbjuda möjligheter till kommunala arbetsmarknadsanställningar för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Utöver OSA och lönebidrag arbetar avdelningen även med andra anställningsstöd, såsom nystartsjobb och introduktionsjobb.

Mer information om avdelningens arbete med arbetsmarknadsanställningar hänvisas till ärende AMN-2024-00038 från aprilnämnden 2024. Detaljerad information om anställningsstödens utformning samt aktuella krav för arbetsgivare och arbets sökande finns på Arbetsförmedlingens webbplats.¹

Styrdokument

Arbetet med OSA och lönebidrag utgår från uppdrag i arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan samt kommunens styrdokument, särskilt *Program och handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*.²

Arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan 2025

- **Uppdrag 14.** Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande
  - Åtgärd 11. Erbjuder individanpassade kompetenshöjande insatser till alla under arbetsmarknadsanställningen.
  - Åtgärd 16. Prioritera ensamstående kvinnor med barn vid tilldelning av arbetsmarknadsanställning.
- **Uppdrag 43.** Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

¹ [Anställningsstöd - Arbetsförmedlingen](#), hämtat 2025-03-04.

² [Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning - Uppsala kommun](#), hämtat 2025-03-04.

Plan för 1000 fler Uppsalabor i egenförsörjning

- **Åtgärd 7.** Arbeta för att öka övergången från kommunal arbetsmarknadsanställning till studier eller reguljära arbetsmarknaden.

Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

- **Åtgärd 6.2.** Genom samverkan inom kommunkoncernen, samt med civilsamhället och näringslivet, tillskapa ett bredare utbud av arbetsmarknadsinsatser för personer med funktionsnedsättning.
- **Åtgärd 6.4.** Utveckla nya, och stöd befintliga, fungerande modeller som ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att närma sig arbetsmarknaden.

Anställningsstöd från Arbetsförmedlingen

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) är en anställningsform som riktar sig till personer med nedsatt arbetsförmåga till följd av exempelvis missbruks- eller beroendeproblem, svår psykisk sjukdom eller som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Syftet med OSA är att erbjuda individen en anpassad arbetsplats där individen kan utveckla sin arbetsförmåga och på sikt stärka sina möjligheter till ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Lönebidrag

Lönebidrag är ett ekonomiskt stöd till arbetsgivare som anställer personer med funktionsnedsättning eller ohälsa som medför nedsatt arbetsförmåga. Stödet ska underlätta att individen kan få och behålla ett arbete.

Arbetsförmedlingen gör, i samråd med arbetsgivaren, en bedömning av individens arbetsförmåga och beslutar om nivån på lönebidraget utifrån behovet av anpassning och stöd på arbetsplatsen.

Avdelningens arbete med arbetsmarknadsanställningarna lönebidrag och skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare

Arbetsmarknadsanställning är en insats för att stärka arbetssökandes möjligheter till egen försörjning genom att erbjuda lön, arbetslivserfarenhet och referenser. Syftet är att förbättra individens chanser att etablera sig på den reguljära arbetsmarknaden.

De personer som är aktuella för anställning med OSA eller lönebidrag utgör ingen enhetlig grupp. Deras behov av stöd, handledning och anpassning varierar stort, liksom deras förutsättningar att närma sig eller ta steget vidare till reguljärt arbete.

Målgruppen omfattar personer med olika typer av funktionsnedsättningar, som kan vara både fysiska och psykiska, inklusive individer med mer omfattande psykisk ohälsa eller långvariga sociala utmaningar.

Avdelningens arbete utgår därför från ett individanpassat stöd där insatser, arbetsuppgifter och handledning anpassas efter varje deltagares specifika behov och förutsättningar. Målet är att individen ska utveckla sin arbetsförmåga med sikte på att fler ska kunna ta nästa steg mot studier eller arbete på den öppna arbetsmarknaden.

Budget

Arbetsmarknadsförvaltningen har avsatt 23 miljoner kronor för lönekostnader kopplade till OSA- och lönebidragsanställningar under 2025. Denna budget omfattar inte avdelningens egna personalkostnader för arbetet med att samordna och administrera dessa anställningar.

Inom den enhet som ansvarar för de kommunala arbetsmarknadsanställningarna arbetar fem heltidsanställda med att stödja, samordna och utveckla insatser kopplade till OSA och lönebidrag.

Inom den enhet som ansvarar för de kommunala arbetsmarknadsanställningarna arbetar fem heltidsanställda med att stödja, samordna och utveckla insatser kopplade till OSA och lönebidrag. Förvaltningens budget för arbetet bestäms i relation till de medel Arbetsförmedlingen avsätter för lönebidrag och OSA, eftersom dessa stöd utgör en central del av den totala finansieringen av anställningarna.

I kommande överenskommelse med Arbetsförmedlingen, som planeras att beslutas senare under våren, kommer förvaltningen och Arbetsförmedlingen gemensamt att fastställa en målsättning för 2025. Ambitionen är att öka antalet individer som ges möjlighet till arbete genom dessa anställningsstöd och därmed bidra till stärkt arbetslivserfarenhet och ökad självförsörjning.

Utmaningar

Det finns flera utmaningar kopplade till anställningsstöden OSA och lönebidrag, både vad gäller individernas möjligheter till utveckling och arbetsplatsernas kapacitet att ta emot målgruppen på ett hållbart sätt.

En central utmaning är att många arbetsplatser saknar tillräckliga förutsättningar för att erbjuda det stöd och den handledning som krävs för personer med omfattande behov av anpassningar. Detta påverkar både tillgången till lämpliga arbetsplatser och kvaliteten i insatserna.

En ytterligare begränsning är Arbetsförmedlingens regelverk, som i dagsläget inte tillåter utbildningsinsatser inom ramen för en lönebidragsanställning. Det innebär att individer med lönebidrag inte kan ta del av samma rustande och kompetenshöjande insatser som personer med andra anställningsstöd, vilket minskar möjligheterna till utveckling under anställningstiden.

En långsiktig och återkommande utmaning är också att stötta individer vidare till arbete på den reguljära arbetsmarknaden efter avslutad anställning – särskilt för målgruppen med mer omfattande funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa.

Identifierade utmaningar från medarbetarperspektiv (uppföljning 2024)

I en intern uppföljning 2024 fick medarbetare inom arbetsmarknadsavdelningen beskriva de hinder de möter i arbetet med att stötta individer via OSA och lönebidrag. Några av de mest framträdande utmaningarna var:

- **Brist på arbetsplatser:** Det är svårt att hitta arbetsplatser som är beredda att ta emot personer inom OSA och lönebidrag. Många arbetsplatser saknar resurser för att hantera det extra stöd och den handledning som ofta krävs och väljer därför hellre att ta emot individer med mindre behov av anpassning. Kommunala verksamheter som daglig verksamhet och särskolan konkurrerar om samma arbetsplatser, vilket innebär att behovet av lämpliga placeringar är gemensamt och begränsat.

- **Otillräckliga förutsättningar hos arbetsplatserna:** Chefer och handledare inom andra förvaltningar uttrycker osäkerhet kring hur de bäst stöttar individer i behov av anpassat arbete. Brist på kunskap och erfarenhet bidrar till en tveksamhet att ta emot målgruppen.
- **Fysiska och arbetsmiljömässiga begränsningar:** Det saknas tillräckligt många arbetsplatser med möjlighet till fysiska anpassningar, vilket försvårar placeringar för personer med olika typer av fysiska funktionsnedsättningar.
- **Begränsat utbud av kvalificerade arbetsuppgifter:** Många arbetsplatser kan främst erbjuda enklare och repetitiva arbetsuppgifter. Detta minskar möjligheterna att hitta matchande arbetsuppgifter för individer med högre utbildning eller yrkeserfarenhet att utvecklas i sitt arbete.

Åtgärder

För att möta de identifierade utmaningarna och säkerställa att OSA- och lönebidragsanställningarna effektivt bidrar till att utveckla individers arbetsförmåga och stärka deras möjligheter att etablera sig på den reguljära arbetsmarknaden krävs ett fortsatt och systematiskt utvecklingsarbete. Under 2025 kommer arbetet att fokusera på följande insatsområden:

1. Öka medvetenheten om det gemensamma ansvaret

- Förvaltningen kommer att arbeta för att öka kännedomen inom kommunens samtliga förvaltningar om det gemensamma ansvaret att erbjuda arbetsplatser för personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa. Alla förvaltningar har en skyldighet att bidra till detta arbete genom att tillhandahålla lämpliga anställningsmöjligheter.
- Inom ramen för satsningen *En god investering* kommer avdelningen att verka för fler arbetstillfällen och en mer inkluderande arbetsmarknad. Genom att synliggöra arbets sökandes kompetenser, behov och förutsättningar ska avdelningen bidra till att näringslivet ser målgruppens potential och möjligheter till rekrytering.

2. Kartläggning av hinder och behov

- Genomföra en analys av varför vissa förvaltningar ännu inte tar emot personer ur målgruppen, för att bättre förstå och kunna adressera bakomliggande orsaker.
- Kartlägga de hinder som finns och identifiera vilket stöd, utbildning eller resurser andra förvaltningar behöver från arbetsmarknadsförvaltningen för att kunna erbjuda arbetsplatser och anpassade arbetsuppgifter.

3. Effektivisera det interna arbetet

- Genomföra en utvärdering av avdelningens nuvarande arbetssätt för målgruppen samt de anställningsformer som används.
- Identifiera förbättringsområden och vidta åtgärder för att effektivisera processer, rutiner och samverkan internt.

4. Utveckla stöd och utbildningsmaterial

- Ta fram utbildningsmaterial om ger arbetsplatser rätt förutsättningar att ta emot personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa.
- Säkerställa att materialet är praktiskt och målgruppsanpassat för chefer, handledare och medarbetare.

Skapa en samlad informationssida på intranätet eller Uppsala.se med relevant stödmaterial och vägledning för handledare.

5. Samverkan med Arbetsförmedlingen

- Fortsätt och utveckla dialogen med Arbetsförmedlingen för att öka antalet anställningar med OSA och lönebidrag.
- Undersök möjligheten att erbjuda utbildning och andra kompetenshöjande eller rustande insatser som en del av anställningen.

Statistik OSA och lönebidrag

I februari 2025 hade totalt 87 personer en anställning med OSA eller lönebidrag, varav 50 män och 37 kvinnor. Under 2025 har hittills 15 personer påbörjat en anställning – 10 män och 5 kvinnor.

Könsfördelningen inom OSA-anställningar följer den nationella statistiken, där nästan dubbelt så många män som kvinnor har en OSA-anställning. Däremot visar avdelningen ett mer jämställt resultat än nationellt när det gäller lönebidragsanställningar, där fler kvinnor än män har beviljats anställning – i kontrast till nationell statistik som pekar på att kvinnor är i minoritet även inom lönebidrag.

Avdelningen arbetar utifrån en medveten strategi för att säkerställa att kvinnor inte missgynnas vid tilldelning av kommunala arbetsmarknadsanställningar. Den snedfördelning som ändå finns inom OSA kn sannolikt delvis förklaras av Arbetsförmedlingens regelverk om funktionshinderkodning. Detta kommer avdelningen att analysera vidare under året.

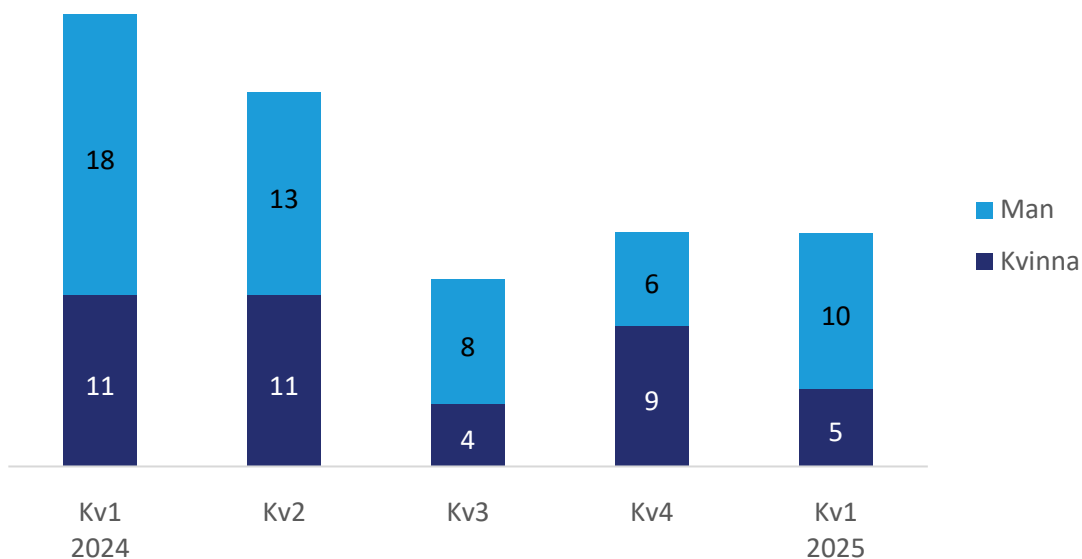
En majoritet av de individer som är anställda med OSA eller lönebidrag har sin placering inom arbetsmarknadsavdelningens praktiska verksamheter. Endast 16 individer har sin placering inom andra förvaltningar.

Under 2024 var det relativt få som avslutade sin anställning med OSA eller lönebidrag. Av dem gick:

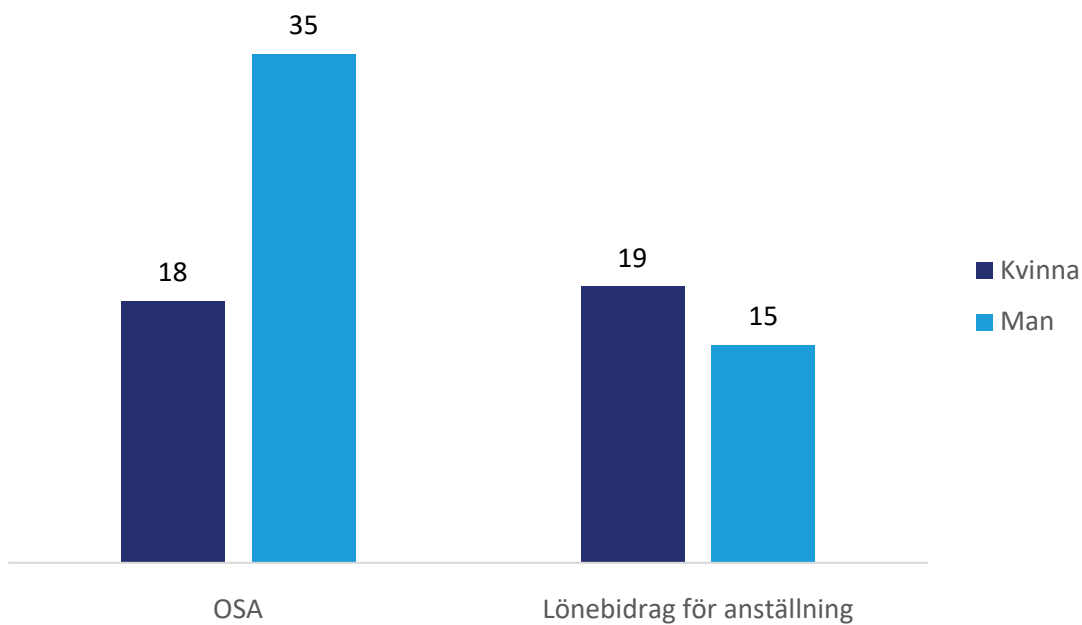
- 28 procent vidare till arbete eller studier
- 32 procent avslutades från arbetsmarknadsavdelningen av andra skäl
- 40 procent övergick till försörjningsstöd direkt efter avslutad anställningen

Diagram

Antal startade anställningar

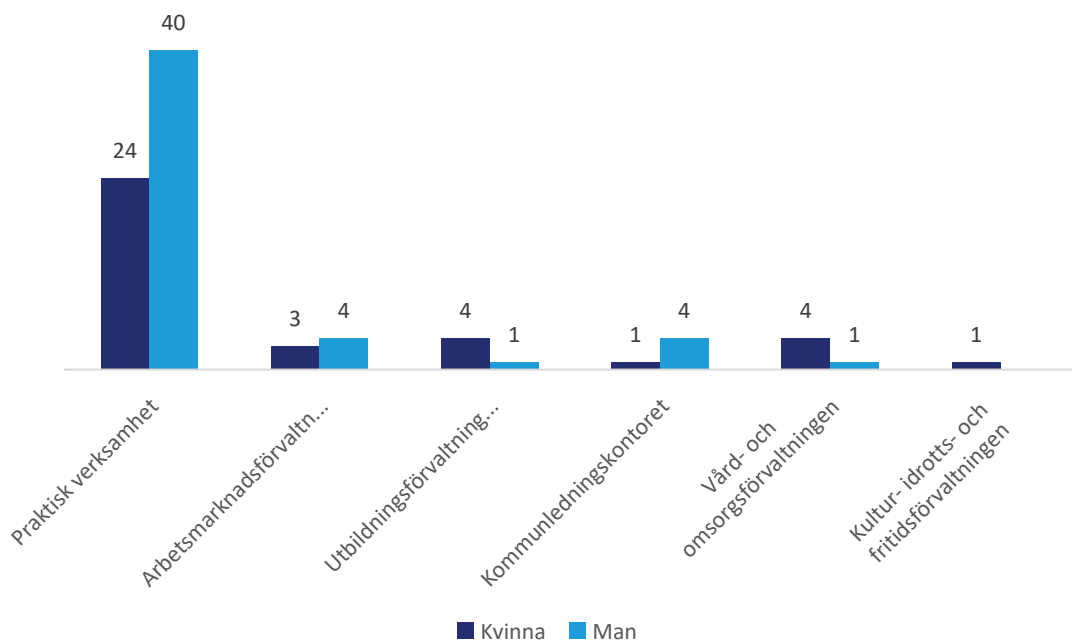

Antal pågående anställningar februari 2025

Antal pågående anställningar februari 2025 fördelat på förvaltning

Resultat vid anställningens slut 2024

